

Broj: 03/1-50-14-7-34-1/17

Sarajevo, 6. 3. 2017.

PREDMET: Izvješće s održane Godišnje pregledne konferencije o temi: „Aktualno stanje u sektoru obrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine“, 23. i 24. 11. 2016. godine, s usvojenim zaključcima

U skladu s Orijentacijskim radnim planom za 2016. godinu, u organizaciji Zajedničkog povjerenstva za odbranu i sigurnost BiH (u daljnjem tekstu: Zajedničko povjerenstvo), u Sarajevu je 23. i 24. studenoga 2016. održana Godišnja pregledna konferencija o temi: „Aktualno stanje u sektoru obrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine“ (u daljnjem tekstu: **Konferencija**). Potporu u organizaciji radionice dali su ženevski DCAF i Stožer NATO-a u Sarajevu.

U ime Zajedničkog povjerenstva, u radu radionice sudjelovali su: Sifet Podžić - predsjedatelj, Borislav Bojić i Borjana Krišto - zamjenici predsjedatelja, Šemsudin Mehmedović, Hazim Rančić, Bariša Čolak, Mario Karamatić i Hanka Vajzović, članovi, te Ljiljana Milićević - tajnica i Željko Grubešić - stručni savjetnik u Zajedničkom povjerenstvu.

U radu Konferencije sudjelovao je i Boško Šiljegović, parlamentarni vojni povjerenik.

Konferenciji su također bili nazočni: Kenan Vehabović, tajnik Zajedničke službe, Marin Vukoja, tajnik Zastupničkog doma, Bojan Ninković, tajnik Doma naroda, i Jovica Katić iz Odjela za informiranje Sektora za odnose s javnošću Tajništva PSBiH.

U radu Konferencije sudjelovali su predstavnici:

1. SEKTORA OBRANE :

- **Ministarstva obrane BiH, Zajedničkog stožera Oružanih snaga BiH, Operativnog zapovjedništva Oružanih snaga BiH i Zapovjedništva podrške OSBiH**

2. SEKTORA SIGURNOSTI:

- **Ministarstva sigurnosti BiH, Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu – SIPA, Granične policije BiH, Službe za poslove sa strancima, Agencije za policijsku potporu, Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja i Agencije za školovanje i stručno usavršavanje**
3. **DRUGIH INSTITUCIJA** nad kojima Zajedničko povjerenstvo provodi parlamentarni nadzor iz svoje nadležnosti, i to:
- **Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Državne regulativne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost, Povjerenstva za deminiranje Vijeća ministara BiH i Centra za uklanjanje mina u BiH - BHMACH**
4. **ENTITETSKIH ZAKONODAVNIH I IZVRŠNIH TIJELA:**
- **Povjerenstva za sigurnost Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH, Povjerenstva za sigurnost Doma naroda Parlamenta Federacije BiH i Povjerenstva za sigurnost Narodne skupštine Republike Srpske**
5. **MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA U BIH:**
- **Stožera NATO-a u Sarajevu, Misije OECS-a u BiH, Zapovjedništva EUFOR-a, UNDP-a u BiH i DCAF-a iz Ženeve**
6. **NEVLADINOG SEKTORA:**
- **Centra za sigurnosne studije.**

(U Prilogu br. 1 je popis sudionika Konferencije)

Borjana Krišto, zamjenica predsjedatelja Zajedničkog povjerenstva, otvorila je Godišnju preglednu konferenciju. Izložila je ciljeve konferencije i pozvala sudionike da u svojim izlaganjima i prezentacijama iznesu konkretne prijedloge u vezi s tim kako rješavati aktualne probleme u sektoru obrane i sigurnosti.

Sifet Podžić, predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva, u uvodnom se obraćanju osvrnuo na rad Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH nakon lipnja 2015. godine, kada je na Jahorini održana radionica s predstavnicima sektora obrane i sigurnosti BiH.

Naglasio je da su tom prilikom predstavnici sektora obrane - Zajedničkog stožera OSBiH, policijskih agencija iz sastava Ministarstva sigurnosti BiH i Ministarstva sigurnosti BiH - te predstavnici drugih agencija i ministarstava koje nadzire Zajedničko povjerenstvo govorili o aktualnom stanju, iznoseći probleme s kojima se susreću u radu i predlažući kako dalje.

Podsjetio je na zaključke koje je usvojilo Zajedničko povjerenstvo na 8. sjednici, održanoj 25. 8. 2015. godine. Nakon toga su oba doma PSBiH potvrdili zaključke Zajedničkog povjerenstva, i to Zastupnički dom na 17. sjednici održanoj 17. rujna 2015., a Dom naroda na 9. sjednici održanoj 17. rujna 2015., što ih je svakako osnažilo.

Usvojeni zaključci s radionice na Jahorini jesu okvir za aktivnosti Zajedničkog povjerenstva. To je jedinstven primjer u regiji način na koji su jedno parlamentarno tijelo i institucije na pristupili izvršenju obveza. Podžić je ponovio da su zaključci Parlamentarne skupštine BiH i Zajedničkog povjerenstva zajednički i da su svi subjekti sektora obrane i sigurnosti partneri i subjekti u njihovoj realizaciji.

Naglasio je da su nakon lipnja 2015. godine članovi Zajedničkog povjerenstva krenuli u obilazak jedinica i zapovjedništava OSBiH te policijskih agencija i ministarstava. Pokazalo se još jednom da je to nezamjenjiv način stjecanja uvida u pravo stanje. Konstatirao je da su pojedine policijske agencije u sektoru sigurnosti učinile daleko više nego što su članovi Zajedničkog povjerenstva znali. Predsjedatelj Podžić konstatirao je da je u sektoru sigurnosti djelomično poboljšana raziona koordinacije među policijskim agencijama.

Učinjen je vidan iskorak u izradi strateških dokumenata, kao što su Strategija za borbu protiv terorizma i Startegija za SALW. Ostaje pitanje dorade dokumenta Sigurnosna politika BiH, o čemu je razgovorano u nekoliko navrata te je potrebno uložiti dodatne napore u koordinaciju rada Sektora za zaštitu i spašavanje te uprava civilnih zaštita entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Za vrijeme posjeta uočeno je da su policajci i vojnici nezadovoljni plaćama i naknadama. Odlaze dobro obučeni kadrovi i mora se naći način za zaustavljanje tog trenda. U pojedinim agencijama nedostaju i drugi profili stručnjaka, posebno u Agenciji za forenzička ispitivanja i vještačenja, jer tamo se ima što vidjeti.

Članovima Zajedničkog povjerenstva ostaje da početkom 2017. godine posjete BHMAC i pomognu tom veoma značajnom centru koji se bavi važnim i teškim poslom. Novoimenovano Povjerenstvo za deminiranje Vijeća ministara BiH vrlo je ozbiljno pristupilo aktivnostima.

Sifet Podžić konstatirao je da je Zajedničko povjerenstvo mnogo vremena provelo u sektoru obrane, unutar kojeg su radno posjetili četiri brigade, jedan broj zapovjedništava i jedinica. U nekoliko je navrata razgovarano s menadžmentom MOBiH. U sektoru obrane članovi Zajedničkog povjerenstva usredotočili su se na pomoć menadžmentu na unaprjeđenju stanja po pitanju javnih nabava. MOBiH je, na zahtjev Zajedničkog povjerenstva, izradilo i dostavilo Akcijski plan po kojem radi na rješavanju problema javnih nabava.

Konstatirano je da je tijekom 2016. godine parlamentarni vojni povjernik BiH obišao više od 20 vojnih lokacija i da su članovi Zajedničkog povjerenstva dobro informirani te bi bilo dobro povremeno se susresti u nekoj brigadi zajedno s menadžmentom MOBiH, pomoćnicima ministrice i zapovjednicima koji mogu samo planirati opskrbu, a sve drugo je na menadžmentu i sektoru logistike.

Podžić je konstatirao da su napravljeni i određeni pomaci u pojedinim područjima, a to su, prije svega, mirovne misije i određene aktivnosti unutar OSBiH, što je posebno karakteristično za realizaciju programa EXPLODE.

Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH je, od ukupno 18 zakona koje je usvojila PSBiH u 2016. godini, razmatralo i usvojilo šest zakona iz svoje nadležnosti, što je jedna trećina od ukupno usvojenih zakona u PSBiH u 2016.

Prvim panelom radionice predsjedala je Borjana Krišto, zamjenica predsjedatelja Zajedničkog povjerenstva.

Naglasila je da je predsjedatelj Podžić u uvodnome dijelu podcrtao ciljeve održavanja Konferencije i komentirao stanje u oba sektora. Podsjetila je na 21. i 27. sjednicu Zajedničkog povjerenstva, na kojima je razgovarano o stanju u Ministarstvu obrane BiH po pitanju javnih nabava. Ocijenivši to dobrim okvirom za rad te da će Ministarstvo obrane BiH i Zajednički stožer Oružanih snaga BiH učiniti dodatne napore na njegovom realiziranju, naglasila je da raspravu na ovoj konferenciji zamišlja kao razgovor i dijalog partnera u traženju boljih rješenja i pravljenju iskoraka u unaprjeđenju stanja.

Rad Konferencije odvijao se prema utvrđenom programu, a izlaganja svih sudionika sadržana su u priloženim prezentacijama predstavnika institucija koje čine sastavni dio ovog Izvješća **(svi nazočni članovi Zajedničkog povjerenstva - sudionici Konferencije dobili su sve prezentacije u tiskanom obliku tijekom zasjedanja).**

I. ANALIZA STANJA PO INSTITUCIJAMA

• STANJE U SEKTORU OBRANE

Stanje u sektoru obrane izložili su: general-bojnik Dragan Vuković, zapovjednik Operativnog zapovjedništva OSBiH, general-bojnik Husein Tursunović, zapovjednik Zapovjedništva za potporu OSBiH, general-bojnik Senad Mašović, zamjenik načelnika Zajedničkog stožera OSBiH za resurse, general-bojnik Mirko Tepšić, zamjenik načelnika ZS-a OSBiH za operacije, brigadni general Enes Husejnović, generalni inspektor MOBiH, general-pukovnik Anto Jeleč, načelnik ZS-a OSBiH, te ministrica obrane BiH Marina Pendeš.

Nakon izlaganja predstavnika Oružanih snaga BiH, general-pukovnika Ante Jeleča, načelnika Zajedničkog stožera, i ministricе obrane Marine Pendeš, u raspravi su sudjelovali članovi Zajedničkog povjerenstva i parlamentarni vojni povjerenik BiH.

Borjana Krišto, zamjenica predsjedatelja Zajedničkog povjerenstva, na kraju je rasprave na prvom panelu predložila zaključke/inicijativu kojima bi se **MOBiH obvezao da razmotri i pripremi izmjene zakonskih i podzakonskih akata koje bi se odnosile na povećanje starosne granice za profesionalne vojnike is sastava OSBiH sa sadašnjih 35 na 40**

godina, kao i o prijedlogu za povećanje plaća vojnicima jer sadašnji koeficijent od 1.,12 nije dostatan, a sve s ciljem poboljšanja materijalnog statusa ove kategorije.

Panel 2. STANJE U DRUGIM AGENCIJAMA I MINISTARSTVIMA KOJE NADZIRE ZPOS

Sifet Podžić, predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva, predsjedao je panelom 2. i istaknuo da je u 2016. godini usvojen jedan broj zakona, što je veoma dobro. To su zakoni koji su sukladni kriterijima i standardima Europske unije i svakako su potrebni BiH. Posebno je izdvojio tri zakona koja je predložilo Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH: Zakon o obilježavanju malog oružja, lakog naoružanja i pripadajućeg streljiva, Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba dvojne namjene i Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa oružja, vojne opreme i roba posebne namjene.

Istaknuo je da je Zajedničko povjerenstvo razmatralo Izvješće o stanju radijacijske i nuklearne sigurnosti za 2015. godinu te da su u tom području vidljivi pomaci. Za vrijeme radnog posjeta Agenciji članovi su stekli sliku ozbiljnog pristupa u izvršavanju postavljenih zadataka. Tom prilikom je Povjerenstvo iniciralo, a Parlamentarna skupština BiH prihvatila i obvezala Vijeće ministara BiH da formira Radnu skupinu za praćenje stanja i aktivnosti u vezi s mogućom izgradnjom odlagališta nuklearnog otpada na lokaciji Trgovska gora, općina Dvor.

Ovaj je zaključak realiziran, formirana je Radna skupina i njezini su članovi predstavnici: Parlamentarne skupštine BiH, Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Državne regulativne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH, relevantnih entitetskih ministarstva i lokalnih zajednica.

Također su članovi Zajedničkog povjerenstva razmatrali Izvješće o radu Povjerenstva za deminiranje u Bosni i Hercegovini za 2015. godinu i Izvješće o protuminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini za 2015. godinu. Podsjetio je da je imenovan novi saziv Povjerenstva za deminiranje Vijeća ministara BiH, od kojeg se očekuje suradnja i pomoć BHMACH-u.

Rad Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH predstavio je pomoćnik ministra Dragiša Mekić, Državne regulatorna agencija za nuklearnu sigurnost Emir Dizdarević, ravnatelj, a rad BHMACH-a Saša Obradović, v.d. ravnatelja.

Panel 3. PREZENTACIJA RADA MINISTARSTVA SIGURNOSTI BIH I SIGURNOSNIH (POLICIJSKIH) AGENCIJA

Borislav Bojić, zamjenik predsjedatelja Zajedničkog povjerenstva, predsjedao je panelom broj 3. Podsjetio je sudionike Konferencije da su nakon radionice održane 7. srpnja 2015. na Jahorini članovi Zajedničkog povjerenstva održali sastanak s ministrom, zamjenikom ministra i svim ravnateljima policijskih agencija iz sastava Ministarstva sigurnosti BiH.

Članovi Zajedničkog povjerenstva obišli su sve policijske agencije i uvjerali se u stanje i uvjete u kojima rade i rješavaju tekuće probleme. Imali su uspješne razgovore i posjete te je, gledano u cjelini, potpuno jasno da BiH ima profesionalne i dobro ustrojene policijske i sigurnosne agencije.

Dobro je obavljen i posao izrade strateških dokumenata. Godišnja informacija o stanju sigurnosti BiH je metodološki i sadržajno bolje priređena nego prethodnih godina. Zajedničko povjerenstvo ima dobru komunikaciju sa svim ravnateljima agencija, ministrom i njegovim zamjenikom.

Ono što je i dalje nepoznanica članovima Zajedničkog povjerenstva jest stanje koordinacije policijskih agencija u svakodnevnom radu i izvršavanju zadataka o kojima ovisi stanje sigurnosti u cjelini. Pozvao je ravnatelje agencija da kažu nešto više o tome.

Borislav Bojić naglasio je kako Zajedničko povjerenstvo zna za probleme u vezi s niskim primanjima i odljevom kvalitetnih kadrova te sa sistematizacijom radnih mjesta. Potrebno je bolje usuglasiti Zakon o policijskim službenicima BiH i dostaviti ga u parlamentarnu proceduru.

• **MINISTARSTVO SIGURNOSTI BIH I SIGURNOSNE AGENCIJE**

Stanje u sektoru sigurnosti predstavili su Dragan Mektić, ministar sigurnosti BiH, Mirsad Vilić, ravnatelj Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH, Predrag Radojčić, načelnik Uprave za operacije, koji je izložio institucionalni i zakonodavni okvir, aktualno stanje i planove Granične policije BiH u području sigurnosti granice, Đuro Knežević, zamjenik ravnatelja Državne agencije za istrage i zaštitu, Slobodan Ujić, ravnatelj Službe za poslove sa strancima, Husein Nanić, ravnatelj Agencije za policijsku potporu, Ljiljana Trišić, ravnateljica Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja, te Boris Ivanović, zamjenik ravnatelja Agencije za školovanje i stručno usavršavanje,

Brigadna generelica Gizelle Willz, Stožer NATO-a u Sarajevu, i Teodora Fuior, ženevski DCAF, predstavile su aktivnosti međunarodnih organizacija i mogućnosti partnerske suradnje sa Zajedničkim povjerenstvom.

II. ZAKLJUČCI

Zaključci koje je Zajedničko povjerenstvo usvojilo nakon radionice na Jahorini 2015. godine pokazali su se dobrom osnovom i veoma jasnim smjernicama za rad Zajedničkog povjerenstva i svih subjekata u sektoru obrane i sigurnosti BiH u mandatu 2014.-2018. godine jer su rezultat zajedničkog rada i vrlo jasnih partnerskih odnosa.

Radni posjeti i obilasci jedinica i zapovjedništava OSBiH, policijskih agencija i ministarstava te agencija i drugih institucija koje nadzire Zajedničko povjerenstvo pokazali su se nezamjenjivim načinom stjecanja uvida u aktuelno stanje. Za vrijeme posjeta konstatirao je da su određene policijske agencije u sektoru sigurnosti učinile daleko više nego što su članovi Zajedničkog povjerenstva i javnost znali i imali informacije.

S ciljem nastavka zajedničkih aktivnosti, unaprjeđenja stanja te otklanjanja slabosti u radu ministarstava, institucija i agencija iz sektora obrane i sigurnosti, Zajedničko povjerenstvo je na 34. sjednici, održanoj 6. 3. 2017., usvojilo sljedeće

ZAKLJUČKE

SEKTOR OBRANE:

- 1. Obvezuje se Ministarstvo obrane BiH da Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost BiH i u 2017. godini nastavi dostavljati polugodišnja izvješća o stanju javnih nabava, jer je i na Preglednoj konferenciji konstatirano da su u tom području i dalje prisutni brojni problemi koje treba rješavati.**
- 2. Potrebno je podići na višu razinu operativnost Oružanih snaga BiH u izvršavanju svakodnevnih zadataka provođenjem postupaka odgovarajućih nabava i obnavljanjem materijalno-tehničkih sredstava koja su preduvjet za normalno funkcioniranje sektora obrane, što se posebno odnosi na nabavu odgovarajućih vozila i rezervnih dijelova, obnovu resursa na helikopterima, stvaranje primjerenih uvjeta za smještaj vojnika, nabavu logorske opreme i odgovarajućih vojnih uniformi.**
- 3. Potrebno je nastaviti proces (tijek, dinamika i rezultati) rješavanja viškova streljiva i MES-a putem programa „Explode“ u suradnji s donatorima i međunarodnim organizacijama, jer se pokazao veoma uspješnim i transparentnim te je pokazao da MOBiH i Oružane snage BiH mogu biti vjerodostojan partner i u daleko zahtjevnijim projektima. S ciljem nastavka projekta „Explode“, potrebno je što prije započeti proces rješavanja viškova sekundarnih sirovina koje se dobivaju delaboracijom MiMES-a, a što bi moglo biti problem u nastavku realizacije programa „Explode“.**
- 4. Potrebno je dostaviti Zajedničkom povjerenstvu informaciju o tijeku realizacije Zaključaka Predsjedništva BiH o primjeni dokumenta Pregled odbrane s ciljem sagledavanja aktivnosti i analize trenutačnog stanja te izrade projekcije i vizije OSBiH, i to kratkoročno i dugoročno (rok 30. 6. 2017.).**

5. Potrebno je dostaviti Zajedničkom povjerenstvu informaciju o statusu nepokretne vojne imovine koja je spremna za predaju entitetskim vladama, a sve s ciljem smanjenja troškova čuvanja i održavanja lokacija na kojima se pripadnici OSBiH na taj način udaljavaju od izvršenja redovnih zadataka, a što je konstatirano za vrijeme radnih posjeta jedinicama i zapovjedništvima OSBiH (rok 31. 3. 2017.).
6. Ministarstvo obrane BiH obvezno je informirati članove Zajedničkog povjerenstva o aktivnostima pripreme prijedloga izmjena zakonskih i podzakonskih propisa koja se odnosi na mogućnost povećanja starosne granice za profesionalne vojnike iz sastava OSBiH sa sadašnjih 35 na 40 godina, te o prijedlogu za povećanje plaća za vojnike jer sadašnji koeficijent od 1,12 nije dostatan, kao i drugih izmjena akata koji bi doveli do poboljšanja standarda profesionalnih vojnika.
7. Ministarstvo obrane BiH obvezno je tromjesečno informirati Zajedničko povjerenstvo o ispunjavanju uvjeta za aktiviranje Akcijskog plana za članstvo u NATO-u (MAP), u dijelu u kojem MOBiH ima obaveze, jer je poznato da je cijeli proces ispunjavanja uvjeta interresornog karaktera.

SEKTOR SIGURNOSTI

1. Obvezuje se Ministarstvo sigurnosti BiH da, sukladno svojim nadležnostima, prati stanje u sektoru sigurnosti te Zajedničko povjerenstvo informira o:
  - 1.1. ključnim sigurnosnim izazovima za Bosnu i Hercegovinu u 2017. godini te mjerama i akcijskim planovima prema kojima će im se suprotstaviti;
  - 1.2. ocjeni stanja koordinacije u radu policijskih agencija iz sastava Ministarstva sigurnosti BiH i mjerama za nesmetano funkcioniranje, posebno u eventualnim kriznim situacijama;
  - 1.3. planovima ažuriranja dokumenta *Sigurnosna politika BiH*, te aktivnostima Interresorne radne skupine Vijeća ministara BiH za praćenje primjene dokumenta *Sigurnosna politika BiH* Vijeća ministara BiH;
  - 1.4. tijeku pripreme i izrade Prijedloga zakona o policijskim službenicima BiH te prijedloga rješenja za povećanje plaća policajcima i policijskim službenicima s ciljem zaustavljanja daljnjeg odljeva potrebnih i educiranih kadrova;
  - 1.5. stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini za 2016. godinu s elementima i pokazateljima koji će dati stvarnu sliku stanja i mjere za suprotstavljanje pojavama koje je ugrožavaju;
  - 1.6. realizaciji Strategije i Akcijskog plana za borbu protiv terorizma;
  - 1.7. realizaciji Strategije i Akcijskog plana za borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala;

1.8. aktivnostima vezanim uz unutarnje sistematizacije i aktivnosti na popuni u policijskih agencija iz sastava Ministarstva sigurnosti BiH potrebnim stručnim kadrovima.

2. **Centar za uklanjanje mina (BHMACH)** obavezan je povremeno (najmanje tromjesečno) informirati Zajedničko povjerenstvo o primjeni Zakona o protuminskom djelovanju u BiH te, u suradnji s nadležnim ministarstvom, pristupiti izradi Prijedloga zakona o protuminskim akcijama u BiH kojim će osigurati učinkovitije djelovanje svih subjekata u nastavku protuminskih akcija u Bosni i Hercegovini, rješavanje financiranja i praćenja realizacije Strategije za deminiranje do 2020. godine.
3. **Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost** obavezna je informirati članove Zajedničkog povjerenstva o stanju, sigurnosti zbrinjavanja istrošenog goriva i sigurnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada na Trgovskoj gori, u Republici Hrvatskoj, a sve s ciljem zaštite građana, prirodnih bogatstava i teritorija Bosne i Hercegovine u pograničnom pojasu koji gravitira prema Trgovskoj gori.

Predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva
Sifet Podžić